

બનામે ખુદા.

ન્યુ આલફ્રેડ થીએટ્રીકલ કં.

આફ બોમ્બે.

શ્રવણ કુમાર

જન

માતપિતાની-સેવા.

નાટકનો ટુંકસાર તથા ગાયનો.

નાટક રચનાર,

પં. રાધેશ્યામ કવિરત્ન.

—:—

પ્રકાશક

માર્જેશ્વરજી. બલસારા.

મેનેજિંગ પ્રોપરાયટર,—

ન્યુ આલફ્રેડ થીએટ્રીકલ કં. આફ બોમ્બે.

પ્રત ૨૧૦૦)

આવૃત્તિ ૧ લી

(સન ૧૯૩૧

મૂલ્ય ૦—૪—૦

सूचना.

1944
 1945
 1946
 1947
 1948
 1949
 1950
 1951
 1952
 1953
 1954
 1955
 1956
 1957
 1958
 1959
 1960
 1961
 1962
 1963
 1964
 1965
 1966
 1967
 1968
 1969
 1970
 1971
 1972
 1973
 1974
 1975
 1976
 1977
 1978
 1979
 1980
 1981
 1982
 1983
 1984
 1985
 1986
 1987
 1988
 1989
 1990
 1991
 1992
 1993
 1994
 1995
 1996
 1997
 1998
 1999
 2000
 2001
 2002
 2003
 2004
 2005
 2006
 2007
 2008
 2009
 2010
 2011
 2012
 2013
 2014
 2015
 2016
 2017
 2018
 2019
 2020
 2021
 2022
 2023
 2024
 2025
 2026
 2027
 2028
 2029
 2030
 2031
 2032
 2033
 2034
 2035
 2036
 2037
 2038
 2039
 2040
 2041
 2042
 2043
 2044
 2045
 2046
 2047
 2048
 2049
 2050
 2051
 2052
 2053
 2054
 2055
 2056
 2057
 2058
 2059
 2060
 2061
 2062
 2063
 2064
 2065
 2066
 2067
 2068
 2069
 2070
 2071
 2072
 2073
 2074
 2075
 2076
 2077
 2078
 2079
 2080
 2081
 2082
 2083
 2084
 2085
 2086
 2087
 2088
 2089
 2090
 2091
 2092
 2093
 2094
 2095
 2096
 2097
 2098
 2099
 2100
 2101
 2102
 2103
 2104
 2105
 2106
 2107
 2108
 2109
 2110
 2111
 2112
 2113
 2114
 2115
 2116
 2117
 2118
 2119
 2120
 2121
 2122
 2123
 2124
 2125
 2126
 2127
 2128
 2129
 2130
 2131
 2132
 2133
 2134
 2135
 2136
 2137
 2138
 2139
 2140
 2141
 2142
 2143
 2144
 2145
 2146
 2147
 2148
 2149
 2150
 2151
 2152
 2153
 2154
 2155
 2156
 2157
 2158
 2159
 2160
 2161
 2162
 2163
 2164
 2165
 2166
 2167
 2168
 2169
 2170
 2171
 2172
 2173
 2174
 2175
 2176
 2177
 2178
 2179
 2180
 2181
 2182
 2183
 2184
 2185
 2186
 2187
 2188
 2189
 2190
 2191
 2192
 2193
 2194
 2195
 2196
 2197
 2198
 2199
 2200
 2201
 2202
 2203
 2204
 2205
 2206
 2207
 2208
 2209
 2210
 2211
 2212
 2213
 2214
 2215
 2216
 2217
 2218
 2219
 2220
 2221
 2222
 2223
 2224
 2225
 2226
 2227
 2228
 2229
 2230
 2231
 2232
 2233
 2234
 2235
 2236
 2237
 2238
 2239
 2240
 2241
 2242
 2243
 2244
 2245
 2246
 2247
 2248
 2249
 2250
 2251
 2252
 2253
 2254
 2255
 2256
 2257
 2258
 2259
 2260
 2261
 2262
 2263
 2264
 2265
 2266
 2267
 2268
 2269
 2270
 2271
 2272
 2273
 2274
 2275
 2276
 2277
 2278
 2279
 2280
 2281
 2282
 2283
 2284
 2285
 2286
 2287
 2288
 2289
 2290
 2291
 2292
 2293
 2294
 2295
 2296
 2297
 2298
 2299
 2300
 2301
 2302
 2303
 2304
 2305
 2306
 2307
 2308
 2309
 2310
 2311
 2312
 2313
 2314
 2315
 2316
 2317
 2318
 2319
 2320
 2321
 2322
 2323
 2324
 2325
 2326
 2327
 2328
 2329
 2330
 2331
 2332
 2333
 2334
 2335
 2336
 2337
 2338
 2339
 2340
 2341
 2342
 2343
 2344
 2345
 2346
 2347
 2348
 2349
 2350
 2351
 2352
 2353
 2354
 2355
 2356
 2357
 2358
 2359
 2360
 2361
 2362
 2363
 2364
 2365
 2366
 2367
 2368
 2369
 2370
 2371
 2372
 2373
 2374
 2375
 2376
 2377
 2378
 2379
 2380
 2381
 2382
 2383
 2384
 2385
 2386
 2387
 2388
 2389
 2390
 2391
 2392
 2393
 2394
 2395
 2396
 2397
 2398

આ ચોપડીનો કોપીરાઈટ તથા તે માંહેનો ખેલ ભજવી બતાવવાના તથા
ગાયનો છપાવવાના સર્વે હક્ક નવી આલફ્રેડ નાટક મંડળીના
માલીકોએ પોતાને સ્વાધીન રાખ્યા છે, જે કોઈપણ આસામી
નવનિર્મિત નગર સીનેમાવાળાઓ હકોનો ભંગ
કરશે અને ખેલ ભજવી બતાવશે અને ગાયનો
છાપશે તો તેના પર તેને જોખમે અને
હીસાએ કાયદેસર પગલાં
ભરવામાં આવશે.

આ ચોપડી જોન એડવોકેટ પ્રીં. પ્રેસમાં વાડીલાલ ખાપુલાલ શાહે
ન્યુ આલફેડ એજીટ્રીકલ કંપની માટે છાપી ઠેઠ થીકાંટા શેઠ જશીંગભાઈની
વાડી-અમદાવાદ.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૌપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૩૦૭૨ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ 'શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા' ગાયત્રી, ૨૩મી ૨

વિગય ૭૪૬૮:૨૦૪ ૩૪૮

:: નિવેદન :: ::

પ્રિય પ્રેક્ષક વૃન્દ ?

કેટલાક વર્ષ પહેલાં અમારી નાટક કંપનીના ચશસ્ત્રી અને પ્રખ્યાત નાટકકાર પં. રાજેશ્વર કવિરત્ને આ નાટક લખ્યું હતું. લખ્યા બાદ એક બીજી કંપનીમાં સ્ટેજ કરાવ્યું હતું, કેટલાક કારણોથી તે કંપની હાલમાં બંધ થયેલી છે,

બીજા નાટકોની સાથે સાથે આ “શ્રવણ કુમાર” નાટકને અમારા કવિશ્રીની ઉજ્જવળ કીર્તિ રૂપ છે. તે કીર્તિને અમર રાખવાની અભિલાષાથી અમે આ નાટકને સહુ સ્ટેજ કરીએ છીએ.

અમારા સ્ટેજની નજરથી અમાને આ નાટકમાં ઘણી સ્થાનોમાં ફેરફાર કરવો પડ્યો છે, તેમજ ગાથનો પણ બદલવામાં આવ્યો છે. આશા છે કે અમારા આ પરિશ્રમથી આપ પ્રસન્ન થશો અને અમને પ્રોત્સાહન આપી આભારી કરશો.

અમદાવાદ.

આપનો.

તા. ૨૫-૮-૩૧.

માણેકશાહ કોલાભાઈ બલારા.

પાત્ર પરિચય

પુરૂષ પાત્રો.

શ્રવણુ—શાંતવન ઋષિનો પુત્ર, નાટકનો પ્રધાન પાત્ર

દશરથ—અયોધ્યાનો રાજા

વશિષ્ઠ—દશરથના કુલગુરુ

સુરસેન—દશરથનો મંત્રી

ચંપકલાલ—એક સ્ત્રીલક્ષ્મી

લાલુશંકર—ચંપકલાલના પિતા

ચેતનદાસ—એક પાખંડી સાધુ

રામજીદાસ—ચેતનદાસનો શિષ્ય

ખેચરદાસ—રામજીદાસના પિતા

શાન્તવન—શ્રવણુના પિતા

નંદશંકર—શ્રવણુનો સાળો

અત્રિ—એક પ્રસિદ્ધ મહર્ષિ

અગ્નિ—લોકપ્રસિદ્ધ દેવતા

બદરી નારાયણ—લોકપ્રસિદ્ધ દેવતા

સત્યકીર્તિ—દશરથનો સનાપતિ

યમરાજ—પાપિયોના શાસક

ધર્મરાજ—પુણ્યાત્માઓના ન્યાયાધિશ

શંકર, વિષ્ણુ—જગતના પૂજ્ય દેવતા

તે સિવાય દ્વારપાલ, પંડે, સંન્યાસી, પુજારી ઇત્યાદિ વીગેરે વીગેરે.

સ્ત્રી પાત્રો.

વિદ્યા—શ્રવણુની સ્ત્રી

જ્ઞાનવતી—શ્રવણુની માતા

ચમ્પેલી—ચંપકલાલની સ્ત્રી

લક્ષ્મી—ચંપકલાલની માં

વીજળી—નંદશંકરની સ્ત્રી

રસીકા, માલતી, લલીતા—વીજળીની સખીયો

યમુના—લોકપ્રસિદ્ધ નદીરૂપીણી દેવી.

શ્રવણ કુમાર.

યાને

માતાપિતાની સેવા.

નાટકનો ટુંકસાર.

અંક પહેલો.

પ્રારંભમાં—સુવધારનું મંગળાચરાણ.

પ્રવેશ ૧ લો—મહારાજા દશરથના દરબારમાં શ્રવણ કુમારનું આવવું. તથા શ્રવણ પોતાના અન્ધ માતાપિતાનું અંધપણ દૂર કરવા માટે વશિષ્ઠ મુનીજીને ઔષધિ માટે પુછવું, અને વશિષ્ઠજીનું શ્રવણને તીર્થયાત્રા કરાવવા ઉપદેશ કરવો.

પ્રવેશ ૨ જો—ચંપકલાલની સ્ત્રી ચમેલી પોતાની સાસુ લક્ષ્મી સાથે લડે છે, અને સસરા ભાનુશંકર સમજાવે છે ત્યારે તેમનું પણ અપમાન કરે છે, એટલામાં ચંપકલાલ આવે છે અને ચમેલીનો પક્ષ લઈ પોતાના માઆપને ધમકાવે છે, ચમેલી ચંપકલાલને ઘરેણાં લાવવાના બહાને બહાર મોકલી પોતે પોતાના પ્રેમી મહાન્ત ચેતનદાસને ત્યાં ચાલી જાય છે.

પ્રવેશ ૩ જો—પાખંડી ચેતનદાસ પોતે એક પોતાના નવીન શિષ્ય રામજીદાસને પાખંડ કરવા બદલ શિક્ષા આપી રહ્યા છે, એવામાં રામજીદાસના બાપ બેચરદાસ પોતાના બચ્ચાને બોળવા આવે છે, રામજીદાસને બોળાવવાથી તેને બેચરદાસ ઘેર આવવા માટે કહે છે, પરંતુ રામજીદાસ ઈન્કાર કરે છે, ચમેલીનું આવવું છે, અને ચેતનદાસ ઉપર પોતાના પ્રેમનું પ્રગટ કરવું.

પ્રવેશ ૪ થો—શ્રવણ માતાપિતાની આરતી કરી રહ્યો છે એટલામાં ચંપકલાલ અને નન્દશંકર આવે છે, તથા માતાની બીમારીનું બાનું કાઢી શ્રવણની સ્ત્રી વિધાને મા પાસે લઈ જાય છે,

પ્રવેશ ૫ મો—વિધાની ભાવજ વિઝલી પોતાની સખીઓ સાથે વાતો કરે છે, તથા સખીઓમાં એક શૃંગારરસપુર્ણ ગાયન ગાય છે.

પ્રવેશ ૬ ઠો-ચંપકલાલની માતા લક્ષ્મી ઠાકોરજીનું પુજન કરે છે ચંપકલાલ બબરમાંથી આવે છે, અને પુજન છોડી માને, જમવાની થાળી પીરસવા માટે તાકીદ કરે છે, તથા ચમેલીના કારણથી માતાપિતાને ખાલી હાથે ઘર બહાર કાઢે છે,

પ્રવેશ ૭ મો-શ્રવણકુમાર તીર્થયાત્રાના શુભપ્રસંગે પોતાનું સર્વસ્વ દાન કરે છે, અને મહારાજ દશરથ, વશિષ્ઠ તથા અત્રિમુની, આદીની રૂપરૂપાંધે કાવડ રાખીને પ્રસ્થાન કરે છે, ડૂપ.

અંક બીજો

પ્રવેશ ૧ લો-વિજલી સખીઓની સાથે બેઠી વાતો કરે છે, આ બાળુથી તેની સાસુ થોડા રૂપીઆ લેવા માટે તેની પાંસે આવે છે. વિજલી સાસુને નાચ દેખડાવવા માટે આગ્રહ કરે છે, વૃક્ષા નાચતી હતી વિદ્યા નન્દશંકર સાથે આવે છે ત્યાં નન્દશંકર વિજલીને ફટકારે છે અને માતાનું મહત્ત્વ સમજાવે છે.

પ્રવેશ ૨ જો-શ્રવણ પ્રયાગમાં ત્રિવેણી સંગમપર પહોંચે છે ત્યાંના પંડા શ્રવણ પાસે દક્ષણા લેવા આગ્રહ કરે છે. દુઃખિતભાવથી શ્રવણના વિનય કરવા ઉપર યમુનાજી પ્રત્યક્ષ દર્શન દે છે અને પંડાને સમજાવે છે,

પ્રવેશ ૩ જો-વિદ્યા પોતાના પીયરમાં માને સુખી જાણીને સાસરે પાછી આવે છે, અહીં પણ કોઈનહી હોવાથી દુર્ગમ માર્ગમાં ચાલતી ચાલતી પતિને જોજે છે, એટલામાં ચંપકલાલ આવે છે, અને વિદ્યા સાથે બલાત્કાર કરવા ચાહે છે, વિદ્યાના આપથી ચંપકલાલ કોઢીયો બની જાય છે.

પ્રવેશ ૪ થો-ચંપકલાલ ઘેર આવે છે. અને જમવાનું માંગે છે, ચમેલી ચંપકલાલને કોઢીયો બની ગયેલો દેખી ઘરની તમામ મીલકત લઈને મહાન્ત ચેતનદાસને ત્યાં ચાલી જાય છે.

પ્રવેશ ૫ મો-શ્રવણકુમાર કાશીધામ પહોંચે છે, ત્યાં ઈશ્વરભક્તિ તથા પિતૃભક્તિ પર એક સન્યાસીની સાથે શાસ્ત્રાર્થ થાય છે, શ્રવણની પ્રાર્થના ઉપર પોતે વિશ્વનાથજી પ્રગટ થઈને શ્રવણના પક્ષનું સમર્થન કરે છે

પ્રવેશ ૬ ઠા—ચમેલી મહન્ત ચેતનદાસને ત્યાં આવે છે. અને બીજા ગામ ચાલ્યા જવાની વાત કરાવે છે, ચેતનદાસ પોતાના શિષ્ય રામજીદાસને પોતાને ત્યાંથી કાઢી મુકે છે,

પ્રવેશ ૭ મો—વિદ્યા પોતાના પતિને નહિ મેળવતી હોવાથી ચિતામાં બળી જવા ચાહે છે. અગ્નિદેવ પ્રગટ થઈ તેને બળવામાંથી રોકે છે, અને પોતાની શક્તિથી શ્રવણની પાસે પહોંચાડે છે,

પ્રવેશ ૮ મો—શ્રવણ બ્રહ્માનારાયણ બળે છે, આરતીની વખતે અચાનક વિદ્યા પણ ત્યાં પહોંચી બળે છે, તેને દેખીને વિસ્મય પામે છે, શ્રવણકુમાર માતા પિતાની આજ્ઞાથી જલ લેવા માટે જવા ચાહે છે, તેમને રોકી વિદ્યા પોતે પાણી લેવા બળે છે, અને બરફમાં ગળી બળે છે.

ફાપ.

અંક ત્રીજો.

પ્રવેશ ૧ લો—રામજીદાસના પોતાના પિતા બેચરદાસ સાથે મેળાપ.

પ્રવેશ ૨ જો—બીજા શહેરમાં પ્રહોચીને થોડાજ દિવસોમાં ચમેલી અને ચેતનદાસની પ્રીતિ ઘટતી બળે છે, એક દિવસ બેઠમાં બોલાવેલી થાય છે, વધતાં વધતાં ચેતનદાસ ચમેલીનું નાક કાપવા તઈયાર થઈ બળે છે, ચમેલી છુરી ખુંચવી લે છે અને તેનાથી ચેતનદાસને મારીને પોતે મરી બળે છે, ત્યાંથી સીધા નરકમાં ચેતન અને ચમેલી.

પ્રવેશ ૩ જો—ભાનુશંકર પોતાની સ્ત્રી લક્ષ્મી સાથે જંગલમાં દુઃખ ભોગવે છે, એટલામાં ચંપકલાલ આવે છે, પોતાના પાછલા અપરાધોની ક્ષમા માંગીને પોતાના માતાપિતાને પોતાને ઘેર પાછા લઈ આવે છે.

પ્રવેશ ૪ થો—તિર્થયાત્રા કરીને શ્રવણકુમાર માતાપિતાની સાથે સરયુ નદીના કિનારે પહોંચે છે, પિતાની આજ્ઞાથી શ્રવણ પાણી લેવા માટે સરયુના કિનારે બળે છે, મહારાજ દશરથ શિકારની ધૂનમાં શ્રવણને બાણ મારે છે, શ્રવણ મરણ પામે છે, દશરથ રાજ જલ લાવી શ્રવણના માતાપિતા પાસે બળે છે, પુત્રનું મૃત્યુ થયેલું સાંભળી બેઠ દશરથને શ્રાપ આપી મરી બળે છે, સ્વર્ગમાં સહુનો મેળાપ થાય છે.

સમાપ્ત

શ્રવણ કુમાર.

નાટકનાં ગાયનો.

મંગળાચરણ—

૧

ૐ હર હર હર મહાદેવ સંકટહર કંકટહર
શિવશંકર, શશિશેખર, ભૂતેશ્વર, વિશ્વેશ્વર.
ભક્તજન કે પાલનહાર. તારન તરન જગદાધાર,
ગૌરીપતિ, કાશીપતિ, ગંગાધર, દુઃખહર સુખકર,
ૐ હર હર૦

ખાળાઓ—

૨

સુનો ભારતપુત્રો ધર ધ્યાન,
પિતૃસેવા હય પરમપ્રધાન,
શ્રવણ કા શ્રવણામૃત કર પાન, સભી જન જાઓ શ્રવણ સમાન.
શ્રવણદેવને ભક્તિ પિતા માતાકી હમેં દિખાદી.
તીર્થ કરાએ અન્ધોંકો કાંધે પર કાંવર લાદી.
કર દિયા તન મન ધન બલિદાન, મિલા નક્ષત્રોં મેં અસ્થાન,

નાચનારીઓ—

૩

માન! છેલ ભંવરો કાંગશિયો પિણિયરિયાં લેગઈ રે,
બડી ભગતણિયાં લેગઈ રે બડી ભગતણિયાં લેગઈ રે,
હાટ જોયો બાટ જોયો કડે ન લાગો કાંગશિયો-પિણિયરિયાં
આંખ જિસસેથી લડી ઉચકો નિહારા આંખ મેં,
આગયા હય વ્યાંહ વો બનકર સિતારા આંખ મેં,
પ્રેમ કે મારગ મેં મર કર બી સુઝે જીવન મિલા,
પ્રાણ હય પ્યારેમેં ઔર પ્રાણોંકા પ્યારા આંખ મેં,

*

*

*

*

બાગ મેં પ્રીતમ ખીના દિશ્ન કેા દુખાતી ચાંદની,
સારે પત્તોં પર કટારેં બન કે છાતી ચાંદની,
મુઝ કેા રોતી દેખકર સીખી જલના વહ લી હય,
આગ પાની મેં લગાને કેા હય આતી ચાંદની,

શ્રવણ—

૪

યહી હય ઇસિ સેવકકા ધ્યાન પિતા માતા હી હય લગવાન,
માતા ગૌરી કા રૂપ હય, પિતા શંકરસ્વરૂપ હય,
ગાવેં વેદ પુરાન—ચહીં
જપ તપ તીરથ યોગ યજ્ઞપ્રત માત પિતા મેં જાન,
પ્રેમસે પૂજન કરીયે ભાવ સે વન્દન કરીયે
હોવે કલ્યાણ

શ્રવણ—

૫

ગુરૂવર મોહિં દીજે યહ વરદાન
સેવા મેં હોવે યહ સુત બલીદાન,
માતા પિતા કી ભક્તિ છોડું ન જીતે
જીવનધર્મ માનું માતા પિતા,
સબ સે ઉત્તમ જાનું માતા પિતા,

ચમેલી—

૬

અલખેલી મંચ હું નારી નવેલી
મેરી ગજબ ચટક ચલું મટક મટક,
સાસ ઓર સસુર સે કરૂં જગડા,
બાલમ ગવાંર મિલ્લાં નિપટ લગાર,
હુંદત હું પ્રેમી પ્યારા રતનારે નૈનોં બાલ
અબ જાગેં દરસકો જાગેં મંચ અપને ચેતન સે મિલ આગેં,
અહા અજ મંચ ખુશી ખુશી અલખેલીં

ચમેલી—

૭

મંચ તો આઈ ગુરૂજી કે પાસ ગુરૂમંત્ર કાજ—

જય હો મેરે ગુરૂરાજ,

ચેતન—મેં તો હાજિર હું અપને ભક્તોં કે હિદારકાજ—

દેને કે ગુરૂમંત્ર આજ,

ચમેલી—ભાંતિ ભાંતિ કી મેવા લાઈ સુંદર મોહનલોગ મિહાઈ,

સ્વીકારેં શ્રી મહારાજ.

ચેતન—અયસી સેવા ગુરૂકી કરના પુરણ હો સખ કાજ,

ચમેલી—મેં તો આઈ ગુરૂજી કે પાસ ગુરૂમંત્ર કાજ,

શ્રવણ—

૮

માતૃપિતૃદેવા જય માતૃપિતૃદેવા,

શક્તિ બ્રહ્મ તુમ દોનોં સ્વીકારો સેવા,

અર્ચન જાનું વંદન જાનું જાનું અધીક ન પૂજા.

તુમ સમાન ત્રિભુવન મેં સમજુંં ઔર ન દૂજા-જયૃ

શ્રવણ—

૯

અગર ઇસ ખાલ કે જૂતે બનેં તો ખાલ હાજિર હય,

અગર ઇસ આંખ કા સુરમા બને તો આંખ શાકિર હય,

મેરી રગ રગ મેરી નસ નસ સહી બલિહાર ઇન પરહય,

પિતા માતા કી સેવા મેં મેરા જીવન નિછાવર હય,

મંચ ઇનકા ધર્મખાલક ઔર યહ ધર્માત્મા મેરા,

મંચ ઇનકી આત્મા હું ઔર યહ પરમાત્મા મેરે,

શ્રવણ અને વિદ્યા—

૧૦

વિદ્યા—હે પ્રાણનાથ દાસી તુમારી યહ આજ્ઞા જાનેડી ચાહે,

શ્રવણ—પ્રિય ! રૂપવન્તી સતી ગુણવન્તી

વિદ્યા—ચિન્તવન તુમારા હય પ્રાણુધન,

૫

પ્રાણુજીવન પ્રાણુપુરૂષ પ્રાણુનાથ.

શ્રવણ—મેરી તુમ્હારી અબ રક્ષા કરે હરિ જાવો ન દેર લગાવો.

વિદ્યા—મન હય અબ ઠાકુર દ્વારા પુંજીંગી ચહ સુખ પ્યારા.

શ્રવણ—મેરી સુખસરિતાધારા તુમ્હારે મંચ કબી ન ન્યારા.

હે પ્રાણનાથ દાસી તુમ્હારી૦,

વીજળી —

૧૧

ખિલ આઈ પુલબગિયા મેં પ્યારી કલિયાં,

પ્યારી કલિયાં, મતવારી કલિયાં,

ચમ્પા ચમેલી કરે અઠખેલી,

છુઈછુઈ છખીલી કરે છલબલિયાં—ખિલ આઈ૦,

જલ પર કમલ કમલ પર પખુડી,

પખુડી પેં ભૌંરા કરે રંગરેલીયાં—ખિલ આઈ૦

સ્ત્રીયો—

૧૨

સ્નેહ સે મલોની સજની હિલ મિલ કે સાજેં શુભ સાજ

શ્રવણકુમાર માતા પિતા કેા લે સાથ—

હાં જાતે હય યાત્રા કરને કેા આશિષ દેવેં સખ ઉનકેા

સુફલ હોવેં સખ કાજ—સ્નેહ સે૦

સુંદર ઉત્તમ દિન આયા મોતિન સે ચૌક પુરાયા

ઘર ઘર મેં આનન્દ છાયા આજ—સ્નેહ સે૦

શ્રવણ—

૧૩

કાંધે ચે માતા પિતા કી કાવર ઉઠાઈ

પાયા ઉત્તમ દિન હુઈ સફલ કમાઈ

ત્રિભુવન કી શોભા સારી મેરે ઘર આઈ

પિતા મેરે મહાપ્રભુ માતા મહામાઈ

અંક બીજો.

વીજળી અને સાહેલીયો—૧૪

કજરવા ને હાય સૈયાં બડો દુખ દીનો

સુરમા હોતા મય મલ મલ ધોતી, કજરવા ને હાય સઘ્યાં,

સાસુ હોતી મય હિલ મિલ રહતી, જેઠનિયાં ને હાય સઘ્યાં

વિધા—

૧૫

વહી જગ મેંસતવન્તી નાર--

પતિ હી જિસ કા નેમ ધર્મ હો પતિ હી હો આચાર

પતિકી પૂજ પતિકી સેવા હો જિસકા શ્રંગાર, વહી જગમેં

પતિ અમ્છા હો ચાહે ભુરા હો હય અપના ભરતાર

પતિવ્રતા કા ધર્મ ચહી હય કરે ઉસી સે પ્યાર, વહી જગમેં

નારી કા પતિ હી ઇશ્વર હય પતિ હી પ્રાણાધાર

પતિ હી સાર વસ્તુ હય જગ મેં ઔર સૂના સંસાર, વહી જગ મેં

શ્રવણ—

૧૬

નમો હે ત્રિવેણી પતિતપાવની

સકલ દુઃખ સંતાપ ભવ પાપસખ શાપકી નાશિની હારિણી તારીણી

ગંગા યમુના સરસ્વતી, સંગમ હય તીનોં શક્તિ કા

નાશક હય ત્રયતાપ કા દાતા હય પદ્મ સમ્પત્તિકા

જનની નમો, તરની નમો, વરિણી નમો, શરણી નમો, નમો હે ત્રિં

ચંપકલાલ—

૧૭

નારી ઘરકી રાની લઈયા નારી ઘરકી રાની,

નારી કે રૂંઠે પર ઘર મેં રહતા નાજ ન પાની-લઈયા નારી ઘરકી

નારી જળ કહતી હય ચુદ્ધે મેં હય આજ ન આંચ

મદ બેચારા તણી નાચતા લાલૂ જઈસા નાચ

ખાને કે બહલે ગાલી પર ગાલી પડતી ખાની-લઈયા નારી ઘરકી

હંસી દિલ્લી મેં નારી મિત્રાની બન જતી હય

ઉંચ નીચ સમજાતી તો ગુરઆની બન જતી હય

લોજન દેને પય માતા મહારાની બન જાતી હય
અચ્છે પયદા કિયે તો દાદી નાની બન જાતી હય
નારી કે બે નહીં માનતા કરતા હય નાદાની ભઈયા નારી ધરકી.
વિદ્યા—

૧૮

મધના પિંજરે મેં ટેર રહી હેનાથ ઉખારો ખેર ભઈ,
બિરહન પગ પગ મગ હેર રહી હેનાથ ઉખારો ખેર ભઈ.
ઇસ ચાતકિની દી હો સ્વાતિ તુમ ઇસ ચકોરિની કે તુમ ચન્દ
ઇસ નલિની કે હો સૂરજ તુમ ઇસ બ્રમરી કે તુમ મકરકન્દ
ઇસ રોગિન કી તુમ ઔષધિ હો ઇમ્મ દુખિયા કે તુમ સુખકન્દ
ઇસ ગરીબિની કે તુમ ધન હો ઇસ લિખારિની કે આનન્દ
મનકા મનકા યે ફેર રહી હે નાથ ઉખારો ખેર ભઈ

પુનરીગણુ—

૧૯

જય ગંગાધર જય હર જય શિવ જય ગિરિભીષા,
ત્વં માં પાલય નિત્યં ત્વં માં પાલય નિત્યં કૃપયા જગદીશા.

ૐ હર હર હર મહાદેવ શંભો

કૈલાસે ગિરિશિખરે કલ્પદ્રૂમ વિપિને,

ગુંજતિ મધુકરપુંજે ગુંજતિ મધુકર પુંજે કુંજ બને ગહને

ૐ હર હર હર મહાદેવ શંભો

રામભદાસ—

૨૦

આયે દુનિયા મેં હય હમ મૌજ ઉડાને કે લિયે,
બિન્દગી પાઈ હય ખસ ખેલને ખાને કે લિયે.
રોઠની સૂરતેં રોતી હી રહેંગી હર હમ,
જન્મ તો હમને લિયા હંસને હંસાને કે લિયે,
ધ્યાન હમ દેતે હંય જિસ વક્ત જરા દુનિયા પર.
કુછ ન મિલતા હય ચહાં કરને કરાને કે લિયે;
ઇસલિયે હય ચહી ઇચ્છા કિ સદા મસ્ત રહેં,
ફિરતે મજહૂર બહુત બોઝુ ઉડાને કે લિયે.

વિદ્યા—

૨૧

પ્રાણનાથ કે વિરહ મેં ઐસી જાનો મોય

જઘસે વર્ષા કે ખિના ખેતી ઉજડ હોય
પિયા ન મિલત જિયરા જરત નારી હય હારી
મીન જલ ખિન ફણી મણિ ખિન ભારી ડુખારી
મૌત ન આયે પ્રાણ અકુલાયે જાય જાય જી જરો જાય
હાય હાય કુછ ન લાય પતિવિયોગ મેં પ્રાણ ગંવાળી
સતી હો જાગી--પિયા ન મિલત

પુનરીગણુ--

૨૨

પવન-મન્દ-સુગન્ધ-શીતલ-હેમ-મન્દિર-શોભિતમ્
નિકટ ગંગા બહત નિર્મલ શ્રીબદ્રીનાથવિશ્વભરમ્
શેષ સુમિરન કરત નિશિદિન ધરત ધ્યાન મહેશ્વરમ્
વેદ બ્રહ્મા કરત વંદન શ્રી બદ્રીનાથ વિશ્વભરમ્

રામજીદાસ ઓર બેચરદાસ-૨૩

અખતો લજલે નામ હરી કા મનુઆં તજદે ખોટે કામ,
તજદે ખોટે કામ મનુઆં તજ દે ખોટે કામ
નરતન પાકર પાપ કમાયા જીવન સારા ખૂથા ગંવાયા
આંખ ખુલી તો દેખા હમને સર્યા હરિકા નામ
હુનિયા હય ધોખેડી ટટી આખિર હય મટી કી મટી
અચ્ચે મુખ કા દેને વાલા વહ હી રાધેશ્યામ
અખતો લજલે નામ હરી કા

અંક ત્રીજો.

શ્રવણુ--

૨૪

જન્મ વહ કિસ અર્થ કા હય દેહ વહ કિસ કામ કી
રત લગાઈ હય નહીં જિસ ને પિતા કે નામ કી
જિસકો ઇશ્વર ને દિયા હય માત્ર સેવા કા પ્રસાદ
ઉસકો કુછ ઇચ્છા નહીં ઇન્દ્રાદિ કે ધનધામ
પ્રેમ સે ઓર ભક્તિ સે લજતે ન જો માં ખાપ કે
ઉનકો રખના આહિએ મુખમેં ન રસના આમકી
પ્રેમ મેરા હય પિતા ઓર ભક્તિ મેરી માત હય
વહ યુગલ જોડી હય મેરી શાન્નિ ઓર વિશ્રામ કી

PLEASE APPLY FOR.

Schemes-Proposals-Ideas-Consultation-& Estimates

of

A

COMPLETE

Power Plant Such As

**Steam Turbines, Engines, Boilers, Oil & Gas Engines
& Electrical A. C. & D. C. Generators, Motors,
with complete Switch Gears with Boards.**

**Agricultural Machinery such as Centrifugal Pumps, Rice
Mill, Oil Mill, Sugar Mill, Grinding Mills; Hullers,
Ploughs, Tractors, and all Stores of Implements.**

Steel Works

**Such as Railwaysheds, Steel
Windows, Doors, Gates, complete Roofs,
Trusses, Steel chimneys, Water Tanks, and General
all sorts of Steel Structural Works for Textile Mills.**

**Humidification Ventilating & Cooling systems for Textile
Mills, Factories, Public Buildings, & Palaces of rich
people for hot seasons.**

**Water Works, Drainage Schemes, And Complete
Power House Equipments**

All Sorts of

Mechanical Engineering Tools.

Hardware and Electrical Stores for Mills & Factories.

**General Stores for Textile Mill Machinery Factories
Railways And Municipalities.**

TO;

Art Engineering & Trading Agency.

Engineers and Contractors,

Exporters & Importers,

Railwaypura Post,-Kapasia Bazaar.

A H M E D A B A D.

બાહેર ખબર

ન્યુ આલફ્રેડ નાટક કંપનીની નીચે લખેલી ચોપડીઓ કંપનીનો
જ્યાં મુકામ હશે ત્યાંથી રોકડી કીમતે મળશે વી. પી. કરવામાં
આવશે નહીં.

૧. લયલા મજનુ
૨. દ્રૌપદી સ્વયંવર
૩. ઈશ્વર ભક્તિ
૪. શ્રવાણુ કુમાર
૫. રૂકિમણિ મંગલ
૬. શ્રી કૃષ્ણ અવતાર
૭. મશરિકી, હુર
૮. પરિવર્તન માને
દૌલતકાનશા
૯. પરમ ભક્ત પ્રહલાદ
૧૦. ચલતા પુર્ણ
૧૧. વીર અભિમન્યુ
૧૨. બુધસુરન ખલા
૧૩. દિલ કંરોશ
૧૪. બુલ બુલેયા
૧૫. ખવાબે હરતી
૧૬. અમૃતાદામન

૧૭. શરીફ, બદમાશ
૧૮. નિબમે અકબર
૧૯. અલાઉદ્દીન ચીરાગ
૨૦. બીમારે બુલબુલ
૨૧. અલીબાબા ચાલીસચોર
૨૨. તિલસ્મે સુલેમાન
૨૩. ખુરશીદે જરનિગાર
હર્ષ કસાને અબ્બાસ
૨૪. લેલા હર્ષ સિતારે
મંગરેલિયા
૨૫. તાસીરે ખવાબ
૨૬. ચન્દ્રાવલી
૨૭. આબે ઈબલીસ
૨૮. મુલતાન પ્રીદ
૨૯. રાજ હરિશ્ચન્દ્ર
૩૦. ચન્દ્રગુપ્ત
૩૧. ગૌતમ બુદ્ધ
૩૨. તેગે મિતમ

એનેજીંગ પ્રાપ્રાઇટર.

માણેકશાહ કોલાભાઈ બલસારા

સુચના—આ ચોપડીનો કોપીરાઇટ તથા તે માહેનો ખેલ ભજવી
ખતાવવાના તથા ગાયનો છાપાવવાના સર્વે હકક નવી આલફ્રેડ નાટક
મંડળીના માલીકોએ પોતાને સ્વાધીન રાખ્યા છે, જે કોઇપણ આસામી
અથવા કંપની અગર સંનિમાવાળાએ હકોનો ભંગ કરશે અને ખેલ
ભજવી ખતાવશે અને ગાયનો છાપશે તો તેના પર તેને બેખમ અને
હીસાબે કાયદેસર પગલાં ભગવામાં આવશે.

